

химии: пособие для учителей учреждений общ. сред. образования / Д.И. Мычко, Е.А. Сеген. – Минск: Адукацыя і выхаванне, 2014. – 296 с.

2 Олешков, М.Ю. Современные образовательные технологии: учебное пособие. – Нижний Тагил: НТГСПА, 2011. - 144 с.

3. Маннова, Л.Р. Инновационные технологии в преподавании химии / Л.Р. Маннова // Современные технологии в образовании: материалы международной научно-практической конференции, Минск, 26 – 27 ноября 2015 г. – Ч. 1. – С. 90-94.

4 Мещерякова, Е.В. Использование компьютеров в обучении химии / Е.В. Мещерякова, В.И. Махонина // Химия: методика преподавания в школе. – 2002. – №4. – С. 55 – 60.

Abstract

The article deals with the use of computer technology elements in chemistry lessons in eighth grades of secondary school. It is shown that the use of computer presentations in the study of the topics of the school chemistry course facilitates the rapid assimilation of the material and the understanding of this material.

Keywords: computer, technology, knowledge, quality, degree of training, activation, interest, percentage, quality, cognitive interest

1 Mychko, D.I. Innovative educational strategies in the lessons of chemistry: a manual for teachers of institutions commonly. medium. Education / DI Mychko, E.A. Segen. - Minsk: Adukaciya i vyhavanne, 2014. - 296 p.

2 Oleshkov, M.Yu. Modern educational technologies: a manual. - Nizhny Tagil: NTGSPA, 2011. - 144 with.

3. Mannova, L.R. Innovative technologies in teaching chemistry / L.R. Mannov // Modern technologies in education: materials of the international scientific and practical conference, Minsk, 26 - 27 November 2015 - Part 1. - P. 90-94.

4 Meshcheryakova, E.V. Use of computers in teaching chemistry / E.V. Meshcheryakova, V.I. Makhonina // Chemistry: the methods of teaching in school. - 2002. - №4. - P. 55 - 60.

Статья отправлена: 6.11.2017 г.

ЦИТ: ua317-077 DOI: 10.21893/2415-7538.2017-07-2-077

УДК 378.147.157

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ В СИСТЕМІ MOODLE

ORGANIZATION INDEPENDENT WORK STUDENTS IN THE SYSTEM MOODLE

к.пед.н., доц. Радченко М.А. / с.ped.s., as.prof. Radchenko M.A.
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки,
Луцьк, вул. Вінніченка, 30, 24000
Eastern European National University named after Lesia Ukrainka
Lutsk, Vinnichenka str., 30, 24000

Анотація В роботі розглянуті основні можливості модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища (Moodle) щодо його застосування при організації самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів.

Ключові слова: самостійна робота, управління навчанням, система Moodle, електронні освітні ресурси, інформаційно-комунікаційні технології

Вступ.

Удосконалення системи освіти України, орієнтованої на входження у світовий інформаційно-освітній простір, супроводжується суттєвими змінами, пов'язаними з внесенням коректив у зміст технологій навчання і виховання. Навчальні заклади повинні відповідати сучасним технічним можливостям і сприяти гармонійному входженню молоді в інформаційне суспільство. Людина, яка вміло й ефективно володіє технологіями та інформацією, має новий стиль мислення, принципово по-іншому оцінює проблеми, які виникають, організовує свою діяльність. Саме таких людей потребує наша держава.

Система управління навчанням Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment) – це модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище, яке виступає як система управління навчанням (LMS), система управління курсами (CMS), як віртуальне навчальне середовище (VLE), або просто платформа для навчання, що надає викладачам і студентам широкий набір інструментів для комп'ютеризованого навчання. Це, в свою чергу, забезпечує максимальну самостійність і ініціативність студентів в процесі навчання.

Основний текст.

Організація самостійної роботи студентів в системі управління навчанням Moodle являє собою взаємодію викладача і студентів на відстані, яка відображає повний комплект структурних компонентів навчального процесу, які реалізуються специфічними засобами інтернет-технологій.

Основними задачами такої взаємодії виступають:

- інтенсифікація навчально-виховного процесу;
- розвиток особистості студентів;
- реалізація соціального замовлення.

Основні принципи організації навчання студентів в системі Moodle:

- активність студентів у пізнавальній діяльності;
- систематичність використання отриманих знань задля вирішення конкретних практичних завдань;
- регулярність спілкування студентів з викладачем та з іншими студентами;
- структурованість і модульність побудови курсу;
- систематичність і оперативність контролю успішності навчання.

Основним засобом організації навчання студентів сьогодні виступають інформаційні ресурси що містяться в сеті Інтернет – освітні інформаційні ресурси. Серед них виокремлюються електронні освітні ресурси – тобто електронний ресурс, який містить систематизований матеріал. Він може бути розміщений як в текстовому варіанті, так в графічному, звуковому, відео, та ін. Всі ці можливості надаються в системі Moodle.

Moodle – це система управління освітнім інформаційним ресурсом, спеціально розробленим для створення якісних online-курсів викладачами, які у своїй сукупності утворюють єдиний освітній простір для студентів і викладачів.

В процесі викладання навчальної дисципліни «Педагогіка», нами широко використовуються можливості системи Moodle. Причому як для студентів

денної так і заочної форм організації навчання.

При розробці електронного інформаційного ресурсу використовувались три типи форматів курсу: форум, структура (навчальні модулі) і календар (навчальні модулі з прив'язкою до календарю). Курс містить web-сторінки, каталоги, посилання на файли – значну кількість інтерактивних елементів і компонентів. Розкриємо можливості основних із них:

- Wiki – дозволяє об'єднати зусилля групи студентів за допомогою мови розмітки у вікні браузера (додавання, виправлення, заміна змісту матеріалу з заданого питання). Студенти мають можливість створювати і доповнювати інформаційні блоки по окремих питаннях навчальної дисципліни, які не в повному обсязі були розкриті на лекціях семінарських заняттях;

- Глосарій – дає можливість створювати словник основних понять навчальної дисципліни а також словник основних термінів для кожної теми. В роботі з глосарієм приймають участь всі учасники навчального процесу – записують визначення категорій, з посиланням на першоджерело;

- Завдання – дає змогу викладачу ставити задачі репродуктивного або творчого характеру, які вимагають від студентів відповіді в електронному вигляді в будь-якому форматі (повідомлення, виступ, таблиця, схема, презентація, тощо);

- Тести розробляє викладач. Питання можуть бути закриті (множинний вибір), з вибором відповіді (так або ні), на відповідність питань і відповідей, можливість довільної (текстової) відповіді, то що. При чому, всі питання зберігаються у базі даних ресурсу і можуть бути використані неодноразово в цьому або іншому курсі. Банки питань можуть бути створені як загального так спеціального (конкретного, тематичного) спрямування. Кількість питань – довільна. При виконанні тесту студентами подача питань – випадкова.

- Урок (лекція) містить навчальний матеріал, структурований відповідно програми навчального курсу. Кожна лекція може мати індивідуальне налаштування – зовнішнього вигляду; календарний період проходження матеріалу (початок і закінчення опрацювання змісту лекції); функція «попередня лекція» (якщо студент дає правильну відповідь, він може переходити до наступної лекції, якщо відповідь неправильна – студент повертається до попереднього змісту навчального матеріалу); функція «поточний контроль» (кількість спроб, виділених для проходження лекції), та ін.

Позитивним, на нашу думку, є те, що на всіх структурних елементах курсу викладач, або програмне забезпечення, здійснює оцінювання роботи студента на платформі. Отримані оцінки можна подивитись в загальному Журналі оцінок. Причому система Moodle надає викладачу можливість налаштувати перегляд результатів успішності студентів за різними показниками – оцінки студентів певної групи, оцінки окремого студента, диференціювати студентів – за рівнем знань, за відсутністю відповідей, тощо.

Журнал власних оцінок може побачити кожен студент, який є зареєстрованим в системі. Така функція системи орієнтує учасників курсу на

самостійність в організації робочого часу, систематичності освітньої діяльності, привчає їх до відповідальності та дисциплінованості.

Всі учасники навчання в системі Moodle мають можливість перегляду новинок курсу – інформації про нових учасників курсу; актуальних повідомлень викладача або об'яв на форумі; список тих, хто в повному обсязі виконав завдання певного етапу навчання. Викладач, крім цього, може отримати інформацію про те який студент де знаходиться в системі, скільки часу, потраченого ним на самостійну роботу в системі, перевірити і оцінити результати його роботи.

Дуже зручним, з нашої точки зору, є використання e-mail-повідомлень, розсилок учасникам курсу; обмін файлами, приватними повідомленнями; спілкування в чаті, на форумі. Вказані засоби комунікації дозволяють учасникам програми спілкуватись між собою, а також з викладачем в режимі online.

Використання електронного інформаційного ресурсу ми широко застосовуємо в роботі із студентами очної (денної) форми навчання. Навчальний курс, представлений в системі Moodle, в цьому випадку, виступає допоміжним навчальним матеріалом – як система самоконтролю, тестування результатів освітньої діяльності студентів, електронна бібліотека, електронний довідник, тощо.

Застосування електронних навчальних матеріалів можливо також при проведенні лекцій, семінарів, контрольних робіт, заліків і екзаменів.

В межах навчальної дисципліни студенти, в свою чергу, мають можливість самостійно відпрацювати лекції, семінарські заняття які були ними пропущені, пройти пробне тестування, та ін.

Організація самостійної роботи студентів в системі Moodle в роботі із студентами 2 курсу Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки при вивченні навчальної дисципліни «Педагогіка» дозволила нам з'ясувати як позитивні, так негативні моменти її реалізації. (табл.1).

Висновок.

Самостійна робота в системі Moodle, при викладанні курсу «Педагогіка» одна із важливіших частин навчального процесу. Ефект цієї роботи досягається систематичністю та інтенсивністю навчальної роботи студентів упродовж семестру. Вона спрямована на поглиблення і закріплення знань студентів, розвиток їх розумових та творчих здібностей.

Організація самостійної роботи студентів в системі Moodle орієнтує учасників курсу на їх життєвий досвід (побутовий, соціальний, професійний), формує необхідні компетенції (когнітивну, комунікативну, проєктивну, рефлексивну, організаторську, перцептивну, та ін.), створюючи багаторівневу стійку структуру психічних властивостей, які формуються внаслідок інтеграції теоретичних знань, практичних умінь і навичок, творчих здібностей, досвіду, особистісних якостей, тощо.

Таблиця 1

Переваги і недоліки організація самостійної роботи студентів в системі Moodle

Переваги	Недоліки
Організація самостійної і поза аудиторної роботи студентів	Збільшення навантаження викладача
Здійснення оперативного контролю оцінювання навчальних досягнень студентів	Необхідність адаптування не тільки Програми навчальної дисципліни але й змісту навчальних занять різних форм до вимог html-програмування
Мобільність використання навчальної інформації	Відсутність засобів проведення віддалених контрольних робіт.
Візуалізація навчального матеріалу	Випадки шахрайства з боку студентів, як прояв їхньої «корпоративної солідарності»
Використання пошукових та довідникових систем	
Можливість безкоштовного користування	
Здійснення різних форм комунікації	
Забезпечення самоконтролю навчальної діяльності студентів	

Література

1. Виленский В.Я. Технологии профессионально- ориентированного обучения в высшей школе: учебное пособие / В.Я. Виленский, П.И. Образцов, А.И. Уман; под ред. В.А. Слостенина. – М.: Педагогическое общество России, 2004. – 192 с.

2. Технология разработки дистанционного курса: учебное пособие / В.Е. Быков, В.Н. Кухаренко, Н.Г. Сиротенко, Е.В. Рыбалко, Ю.Н. Богачков; под ред. В.Е. Быкова и В.Н. Кухаренко – К.: Миллениум, 2008. – 323 с.

Abstract:

Nowadays the main means of organizing students studying process are the informational resources contained in the Internet - educational informational resources.

We analyzed the capabilities of the Moodle system as for full-time and part-time study.

The one of the most important parts of the educational process during the course "Pedagogics" is an independent work in the Moodle system. The effect of this work is achieved by systematic and intense student work during the semester. It is aimed at deepening and strengthening students' knowledge, developing their intellectual and creative abilities.

Key words: independent work, study management, Moodle system, electronic educational resources, information and communication technologies

References:

1. Vilensky V.Ya. Technologies of vocational-oriented education in higher education: a manual / V.Ya. Vilensky, P.I. Obrastsov, AI Uman; ed. VA Slastenin - Moscow: Pedagogical Society of Russia, 2004. - 192 p.

2. Technology of development of a distance course: a manual / V.E. Bykov, VN Kukharenko, N.G. Syrotenko, E.V. Rybalko, Yu.N. Bogachkov; ed. V.E. Bykova and VN Kukharenko - K. : Millennium, 2008. - 323 p.

Стаття відправлена: 12.11.2017 г.

© Радченко М.А.